

Suunnitelmatiedon virtaus

ProDigital, Tieto & mallinnus

Terhi Rantanen

Mirva Salo

3.6.2026

Väylävirasto
Trafikledsverket

The background is an abstract, high-tech blue image. It features a central bright white spot that radiates outwards, creating a series of light rays or streaks that fan out towards the edges. The rays are more pronounced on the left side, where they appear to converge from a point. The overall effect is one of motion, speed, and digital connectivity. A semi-transparent dark blue horizontal band is positioned across the middle of the image, serving as a backdrop for the text.

Suunnitelmatiedon virtaus

Suunnitelmatiedon virtaus - taustat

- Vuoden 2025 toimintasuunnitelmassa kirjaus ”*Suunnittelun hankintakategoriatyössä osallistutaan hankinnan ohjeistuspalvelun uudistamiseen ja **edistetään suunnittelun ja suunnittelutiedon virtaamista, millä on tunnistettu olevan merkittäviä tuottavuusvaikutuksia.***”
- Vuoden 2026 toimintasuunnitelmassa kirjaus ”Suunnittelukategorian hankintojen kehittämisessä **jatketaan tiedonvirtauksen kehittämistä** (tärkeänä yhteenkytkentä HATO:n vastaavan tekemisen kanssa), joista tärkeimpinä toimenpiteinä laaditaan projektinhallinnan työkalun esiselvitys, lakisääteisten suunnitelmien kypsyyssmittaus sekä jatkosuunnittelumuiston rakenteellistamisen mahdollisuuksien selvittäminen. Sisältää myös työvaihesuunnittelun kehittämisen jatkotyöt.”

Suunnittelun ja suunnitelmatiedon virtaus - yleiskatsaus

- Valmistuneet:
 - **Työvaihesuunnittelun kehittämisen jatkotoimet** laadittu työvaihesuunnitelmien pohjat ja vaadittavat vähimmäiskirjaukset jotta työvaihesuunnitelmat palvelevat seuraavaa vaihetta eikä tietoa katoa.
- Työn alla:
 - **Lakisääteisen suunnitelman tietomallipohjaisen käsittelyn kypsyysmittaus** jossa peilataan aiempiin aiheesta tehtyihin selvityksiin missä mennään nyt ja siirtymäpolku. Parantaa suunnitelmien laatua ja hyväksyttävyyttä.
 - **Projektinhallinnan työkalun tarveselvitys** mitä työkaluja projekteilla käytössä, mitä työkaluja projektit kaipaavat projektien parempaan tiedolla johtamiseen ja läpinäkyvyyden lisäämiseen toimittajan suuntaan.
 - **Jatkosuunnittelumuistion kehittäminen** seuraavan vaiheen tarpeita enemmän palvelevaksi ja kirjausten yhtenäistämiseksi, jotta jatkohyödynnettävyys tehostuu.

The background is an abstract digital composition. It features a central bright white spot that fades into a deep blue. From this center, numerous thin, parallel lines radiate outwards, creating a sense of depth and movement, similar to a tunnel or a starburst effect. The lines are more distinct on the left side and become more blurred and integrated into the overall blue gradient on the right.

Tietomallipohjaisen hyväksymisen edistäminen

Tietomallipohjaisen hyväksynnän edistäminen

- Tietomallipohjaisen hyväksymisen edistäminen kansalaisten ja hyväksynnän näkökulmasta
 - Aiempien selvityksien pohjalta kypsyysmittaus
- Toteutetaan selvitystyönä (Käynnissä – Valmis 05/2026 – Sitowise Oy)
 - Määrittää konkreettiset toimenpiteet ja siirtymäpolku kohti mallipohjaista hyväksyntää ja arkistointia.
- Jatkokehitys:
 - Kypsyysmittauksessa seuraavan tason saavuttamisen vaatimukset
 - Pilotti

Mihin pyritään?

Muutos:

- Siirtymä dokumenttipohjaisesta hallinnollisesta käsittelystä kohti tietomallipohjaista käsittelyä ja hyväksyntää
- Aiempien vaiheiden suunnitelmien laadun ja hyväksyttävyyden parantuminen

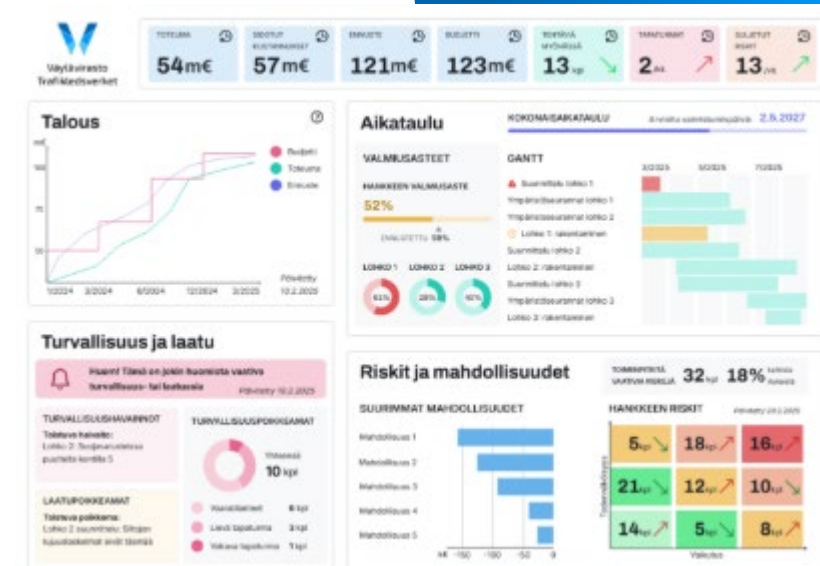
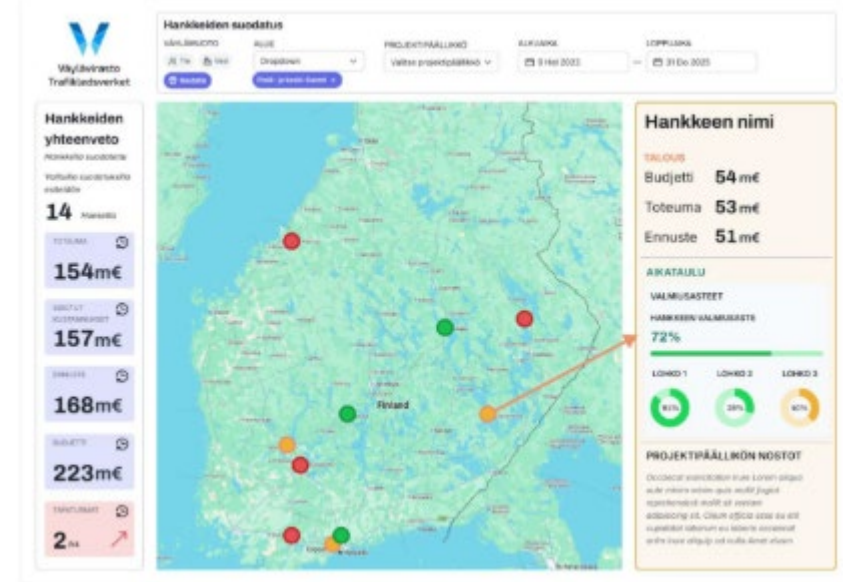
Tuottavuusvaikutus:

- Vähentää kriittisiä suunnitelmamuutoksia seuraavassa vaiheessa
- Vähentää piirustustuotantoa ja dokumenttien laatimista
- Tieto pysyy ajantasaisena ja yksiselitteisempänä

Projektinhallinnan työkalu

Projektinhallinta ja tilannekuva

- Väyläviraston tilannekuvapalveluun tuotettavan tiedon laadun parantaminen tuottamalla tietoa suoraan projekteilta projektinhallintaa tukevan työkalun avulla
 - **Tilannekuvapalvelu** strategisen tason johtamisen tukena mahdollistaa eri järjestelmistä tulevan tiedon tarkastelun ja seurannan.
 - **Projektinhallinnan työkalu** operatiivisen tason johtamisen tukena lisää läpinäkyvyyttä toimittajan suuntaan joka helpottaa päivittäistä projektinjohtamista sekä tiedon oikea-aikaista ja siirtymistä järjestelmiin.

Toteutus

- Toteutetaan osissa erillisinä selvityksinä
- Tarveselvitys (Käynnissä – Valmis 10/2026 – Proviko Oy)
 - Kartoitetaan rakennuttajien ja suunnitteluttajien ja projektipäällikköjen (SUTO+EVK) tarpeet ja käytössä olevat työkalut ja toimivat asiat
 - Taustaselvityskysely tehty
 - Ryhmähaastattelut käynnissä viikoilla 21 ja 22
- Jatkokehitys:
 - Tarveselvityksen sekä jatkosuunnittelumuistion ja raportoinnin kehityksen tietotarpeiden perusteella tarkempi suunnitelma mahdollisen työkalun sisällöstä.

19. Arvioi seuraavat väitteet:

● Täysin eri mieltä ● Jokseenkin eri mieltä ● Ei samaa eikä eri mieltä ● Jokseenkin samaa mieltä ● Täysin samaa mieltä

On tärkeää, että tieto syntyy automaattisesti osana päivittäistä tekemistä

Yhtenäinen työkalu eri Väyläviraston hankkeissa olisi hyödyllinen

- Vastauksissa korostuu tarve työkaluun, joka tukee projektin päivittäistä johtamista, tilanneseurantaa ja ennakointia. Nykyiset työkalut ovat selkeästi riittämättömät
- Raportointi koetaan erillisenä projektin päivittäisestä johtamisesta ja sen automatisointia kovasti toivotaan. Raportoinnin tavoitteita ei täysin ymmärretä
- Tiedonhallinnan ongelmaksi koetaan enemmän se, että tietoa joutuu kokoamaan eri paikoista, kuin se että tieto ei olisi ajantasaista. Tämä on aikaa vievää ja toisaalta olennaiset tiedot eivät tällöin välttämättä siirry eri osapuolille
- Yhteiselle työkalulle nähdään tarve

Mihin pyritään?

Muutos:

- Siirrytään hajanaisesta, järjestelmäkohtaisesta tiedontuotannosta kohti keskitettyä projektinhallinnan työkalua
- Tavoitteena, että tieto syntyy "kerran" ja siirtyy suoraan muihin järjestelmiin, tilannekuvaan ja muuhun raportointiin

Tuottavuusvaikutus:

- Vähentää päällekkäistä kirjaamista ja manuaalista raportointia sekä parantaa tiedon ajantasaisuutta
- Parantaa päätöksenteon laatua (yhtenäinen kustannus-, riski- ja aikataulutieto) ja tiedon jäljitettävyyttä
- Vähentää useiden eri järjestelmien koulutus- ja lisenssikustannuksia jos tieto saadaan integroitua yhdestä järjestelmästä.

The background is an abstract composition of blue tones. It features a central bright white spot that radiates outwards, creating a sense of depth and light. Numerous thin, parallel lines of varying shades of blue extend from the center towards the edges, giving the impression of a tunnel or a high-speed light trail. The overall effect is dynamic and futuristic.

Jatkosuunnittelumuistio

Jatkosuunnittelumuistion kehittäminen

- Kaikki suunnitteluvaiheet mukaan -> rikastuva tieto
 - Kronologisesti eteneminen mitä seuraavassa vaiheessa tarvitaan ja millä tavalla
 - Tarkoituksena mahdollistaa tiedon rakenteellistaminen ja sitä kautta parempi jatkohyödynnettävyys
- Toteutetaan konsulttityönä (Käynnissä – Valmis 10/2026 – WSP Finland Oy)
 - Määrittää eri suunnitelmavaiheiden tietotarpeet ja yhtenäiset kirjaustavat joka mahdollistaa tulevaisuudessa tiedon rakenteellistamisen
- Jatkokehitys:
 - Tiedon rakenteellistaminen ja tiedon tuottaminen suoraan projektinhallinnan työkalusta ilman erillistä kirjaamista

Mihin pyritään?

Muutos:

- Rakenteinen tapa siirtää tieto suunnitteluvaiheesta seuraavaan

Tuottavuusvaikutus:

- Vähentää tiedon katoamista sekä parantaa tiedon laatua ja jäljitettävyyttä
- Nopeuttaa seuraavan vaiheen käynnistystä
- Poistaa keskeisen esteen: epäselvä "mitä siirtyy eteenpäin"

Muut osatoimenpiteet

Työvaihesuunnittelu

Mihin pyritään?

Muutos:

- Ratasuunnitelmavaiheen työvaihesuunnitelmien pohjat standardoidaan ja viedään ohjeisiin ja tehtävänmäärittelyihin

Tuottavuusvaikutus:

- Vähentää projektikohtaista "uudelleen keksimistä" ja suunnitelmien toteutettavuuden arviointia
- Tuotetaan seuraavaa vaihetta palvelevaa tietoa jota voidaan suoraan jatkojalostaa

Aikataulu:

- Tehtävänmäärittelyjen kirjaukset valmiit, julkaisu 04/2026
- Mallipohjat RaS sisältö- ja esitystapaohjeen liitteeksi + kirjaukset, tehdään seuraavan ohjepäivityksen yhteydessä (työn alla)

Väylävirasto
Trafikledsverket